

Het lezen van een boek in het Frans EEN UITDAGING

Het genieten van wat verhalen ons vertellen, het meebelevan van voor- en tegenwoord van personages, het proeven van verschillende stijlen en sferen. Het lezen van een boek is een prachtige activiteit, maar het is voor veel middelbare scholieren niet altijd een onverdeeld genoegen. Bovendien is het aantal titels dat op de literatuurlijsten prijkt vaak ook nog eens op een hand te tellen. Plezier beleven aan het lezen van een Frans boek: een uitdaging voor de leerling. Plezier beleven aan het aanreiken van verdieping: een uitdaging voor de docent.

Ruim tien jaar geleden heeft de sectie Frans van Levende Talen samen met het Institut Français een project opgezet om het lezen te promoten: de *Prix du jeune lecteur*. Ieder jaar kiest een commissie een titel waarbij *fiches de lecture* en een woordenlijst worden gemaakt. Met dit materiaal kunnen de leerlingen op zoek gaan naar betekenis en ontwikkelen ze hun persoonlijke visie op het boek. De echte uitdaging ligt in het schrijven van een opstel of een ander soort tekst in het Frans over het verhaal in kwestie.

De titels die de commissie uitkiest, lenen zich uitstekend om over vraagstukken uit de hedendaagse maatschappij te discussiëren en te filosoferen. De taal als drager van de boodschap, de taal als communicatiemiddel, dat is toch waarvoor wij onze leerlingen taal aanleren? Proberen om achter de betekenis te komen van een verhaal leert ons ook iets over de maatschappij waarin het verhaal zich afspeelt. Vorig schooljaar hebben leerlingen van zo'n dertig scholen zich gebogen over *Nos rêves de pauvres* van Nadir Dendoune. Thema's als migratieachtergrond, leven in een achterstandswijk, doelen stellen, kansen zien en doorzetten hebben leerlingen geïnspireerd om teksten te schrijven waarbij zij hun persoonlijke boodschap in de doeltaal onder woorden hebben gebracht.

Dit jaar is gekozen voor *La vraie vie* van Adeline Dieudonné. De hoofdpersoon groeit op in een gezin waarin de vader zijn vrouw en kinderen terroriseert. De leerlingen lezen het boek, wat met de uitgebreide woordenlijst niet meer zo'n probleem hoeft te zijn. De docent kan bij de behandeling van de inhoud gebruikmaken van de *fiches de lecture*, die na inschrijving voor deelname worden opgestuurd. Eind januari 2021 volgt de opdracht. Er zijn twee verschillende opdrachten: categorie A (niveau havo 4/5 en vwo 4) en categorie B (niveau vwo 5/6 en het eerste jaar van het hbo). Scholen zenden per ingeschreven klas het beste werk in. Een jury kiest de winnaars en de prijzen worden in het bijzijn van de schrijver en een delegatie van de scholen uitgereikt. Zij krijgen dus de kans om in het echt de schrijver van het boek te ontmoeten!

Wie neemt de uitdaging aan? ■

Marie-José Koot

Voor meer informatie, zie <bit.ly/lm-lecteur>.

Vorig schooljaar won Mirte in categorie B:

'Ik, als fervent lezer, heb met veel plezier aan deze opdracht gewerkt. Lezen en schrijven zijn mijn twee grootste passies en met de *Prix du jeune lecteur* komen die mooi samen. Het verhaal van Nadir Dendoune had ik zelf nooit uitgekozen. Mijn voorkeur gaat eerder uit naar historische romans en het fantasy-genre. Juist omdat ik niet zo bekend was met de moderne literatuur vond ik het lezen van *Nos rêves de pauvres* een prachtige ervaring. Ik zat avonden aan een stuk met de woordenlijst, een potlood, een woordenboek en Dendoune's verhaal op de bank en had het boek al ver voor de deadline verslonden.

'De meeste van mijn medestudenten deelden mijn enthousiasme aanvankelijk echter niet. Voor hen was het lezen van een boek al een worsteling op zich en dan moest dat ook nog in het Frans! Gelukkig hakte onze docente het verhaal in hapklare brokken. Daarnaast las ze hoofdstukken in de klas voor, zodat iedereen ten minste delen van het verhaal meekreeg. Er werd onderling gepraat over passages. Er werden meningen over hoofdstukken gedeeld. En er werd buiten de klas gediscussieerd over het verhaal.

'Toen dat allemaal achter de rug was, kwam de opdracht, die vroeg om een combinatie van creativiteit en beschrijving van de leeservaring: "Verplaats je in de schoenen van de schrijver en schrijf een ander einde voor het boek." Iedere leerling ging een heel andere kant op met zijn schrijfsel. Door af en toe in het woordenboek en in *Nos rêves de pauvres* te spieken, kwam bij mij een tekst tot stand waar ik echt trots op was.

'Bij de *Prix du jeune lecteur* komt niet alleen het lezen, schrijven en Frans leren kijken, maar ook het elkaar helpen, durven te vragen om hulp en krijgen van een dieper begrip van het gekozen boek en de wereld die in het verhaal beschreven wordt. Natuurlijk vond ik het leuk om te winnen en een prijs te krijgen, toch heb ik stiekem meer genoten van het gezamenlijk een verhaal beleven en de betrokkenheid van de klas bij elkaars verschillende leeservaringen, obstakels en overwinningen. Het plezier dat zo'n uitdaging geeft, wens ik iedereen toe.'